

Svetoví lídri schválili novú klimatickú dohodu

Delegáti Konferencie OSN o zmene klímy (COP21) v Paríži schválili návrh novej klimatickej dohody, ktorá je výsledkom dvoch týždňov rokovaní.

Predseda COP21, francúzsky minister zahraničných vecí Laurent Fabius odklepáva zeleným kladivkom novú klimatickú dohodu. Zdroj: TASR

Paríž 12. decembra (TASR) - Návrh 31-stranovej dohody bol finalizovaný počas vyjednávania v noci nadnes a dnes počas dňa, pričom pokračovali až do samotného hlasovania. Na schválenie navrhovaného textu dohody bol potrebný súhlas všetkých 195 zúčastnených krajín.

Predseda COP21, francúzsky minister zahraničných vecí Laurent Fabius, v rozhodujúcom okamihu konštatoval: *"Nevidím žiadne námietky. Dohoda je prijatá"* a súhlas *"odklepol"* úderom zeleným kladivkom.

Prijatie záverečného dokumentu COP21 prítomní delegáti uvítali búrlivým potleskom postojáčky a objatiami. Novinári akreditovaní na mieste konštatovali, že po schválení dohody bola úľava v sále *"doslova hmatateľná"*.

O návrhu sa hlasovalo o približne dve hodiny neskôr, ako sa pôvodne plánovalo. Podľa novinárov na vine boli technické problémy, vrátane tých s prekladom do iných rokovacích jazykov.

Okrem toho nemenovaný západný diplomat v rozhovore pre AP vysvetlil, že hlasovanie sa oneskorilo aj kvôli USA, ktoré namietali proti jednému slovu v návrhu dohody. Americkí delegáti chceli, aby sa v paragrafe o emisných cieľoch sloveso *"shall"* (musí) nahradilo termínom *"should"* (mal by) - to všetko v obave, že súčasná americká administratíva by v prvom prípade musela žiadať schválenie od

republikánmi ovládaného Senátu.

Po schválení dohody sa k nej vyjadrovali jednotlivo všetky skupiny delegátov COP21, ktorí vo všeobecnosti konštatovali, že je to najlepšia možná dohoda. Juhoafrická delegátka, ktorá zastupovala veľkú skupinu krajín zvanú 77, kam okrem JAR patrí aj Čína, uviedla, že parížska dohoda *"umožní svetu, aby sa stal lepším a istejším"*.

Hollande: Francúzsko urobí všetko pre realizáciu cieľov COP21

Francúzsky prezident Francois Hollande dnes na záver Konferencie OSN o zmene klímy (COP21) prisľúbil, že Francúzsko urobí všetko pre realizáciu dnes schválenej dohody, ktorú označil za ambicióznou, globálnu a nutnú.

Hollande dnes v mene Francúzska prisľúbil, že najneskôr v roku 2020 reviduje svoje záväzky v oblasti emisií skleníkových plynov a prehodnotí svoje finančné príspevky pre najviac ohrozené krajiny. Hollande tiež avizoval vytvorenie koalície, ktorá by mala stanoviť cenu za uhlík. Dodal, že chce vyzvať aj ostatné štáty, aby sa pridali k týmto jeho iniciatívam.

Výsledok COP21 je podľa Hollanda veľkým úspechom. *"Som hrdý na našu generáciu, že sme dokázali konať pre generácie, ktoré ani nezažijeme,"* povedal Hollande. Na margo COP21 dodal, že Paríž zažil mnoho revolúcií, ale *"tá dnes sa končiaca je tá najkrajšia a najpacifistickejšia"*. Vyhlásil, že 12. december sa zapíše do dejín ako významný dátum. Pripomenul, že v Paríži boli vyhlásené základné ľudské a občianske práva, a dnes sa k nim pridali práva ľudstva.

Pred delegátmi zo 195 krajín, ktoré sa zúčastnili na COP21, Hollande vyhlásil, že sa im nikto nebude dostatočne poďakovať za ich príspevok k dosiahnutiu dohody z Paríža. *"Budete môcť byť na seba hrdí pred svojimi deťmi a vnúčatami,"* zdôraznil.

Podakoval sa aj francúzskemu ministrovi zahraničných vecí Laurentovi Fabiusovi, ktorý ako predsedajúci COP21 cestoval po svete a snažil sa nájsť kompromis ohľadom parametrov dohody schválenej dnes v Paríži po dlhých prípravách a dvoch týždňoch intenzívnych rokovaní v rámci COP21.

Hollande vyzdvihol aj dlhoročné úsilie bývalého amerického viceprezidenta Ala Gora, ktorý bol delegátom COP21. Francúzsky prezident pripomenul aj neúspech klimatickej konferencie z Kodane, ktorý podľa jeho slov možno odradil angažovaných politikov, o to viac však ocenil zodpovedný prístup účastníkov COP21. Priznal, že od začiatku si bol vedomý možného neúspechu COP21, o to viac si cení odvahu a rozhodnosť všetkých zúčastnených.

Na snímke sprava francúzsky prezident **Francois Hollande**, šéf francúzskej diplomacie a predsedajúci Konferencii OSN o zmene klímy (COP21) **Laurent Fabius**, šéfka sekretariátu OSN pre klimatické zmeny **Christiana Figueresová** a generálny tajomník OSN **Pan Ki-mun** dvíhajú ruky hore po schválení novej klimatickej dohody v Paríži v sobotu 12. decembra 2015.

Reakcie ďalších politikov

Na schválenie dohody z Paríža medzi prvými reagoval americký prezident **Barack Obama**, ktorý ju na svojom konte na sieti Twitter označil za "enormnú", pričom poznamenal, že sa tak stalo aj vďaka líderskej pozícii USA. Zdôraznil, že dohodu podporili takmer všetky štáty sveta. Washingtonský Biely dom medzičasom oznámil, že Obama ešte dnes večer vydá osobitné vyhlásenie k výsledku COP21.

Predseda Európskej komisie **Jean-Paul Juncker** označil parížsku dohodu za "záchranné lano", vďaka ktorému súčasníci odovzdajú budúcim generáciám stabilnejšiu a zdravšiu planétu so spravodlivejšou spoločnosťou a prosperujúcejšou ekonomikou. Vyjadril presvedčenie, že parížska dohoda bude svet viesť k využívaniu čistejšej energie.

Dohodu z Paríža privítal aj prezident Svetovej banky **Jim Yong Kim**, podľa ktorého dokument "konečne odráža aspirácie a dôležitosť zachovať našu planétu pre budúce generácie". Vyzval na partnerstvo, mobilizáciu financií a realizáciu národných klimatických plánov.

Francúzsky premiér **Manuel Valls** považuje dohodu za "diplomatické víťazstvo, ale najmä víťazstvo Zeme," uvádza sa v jeho tweete.

Britský premiér **David Cameron** vo svojom tweete vyjadril presvedčenie, že "naše vnúčatá uvidia, že sme si splnili svoju povinnosť a postarali sa o budúcnosť Zeme".

Riaditeľ francúzskej pobočky ochranárskej organizácie **Jean-François Julliard** v rozhovore pre BFMTV vyjadril spokojnosť s dosiahnutou dohodou, "ak sa bude realizovať prostredníctvom národných plánov". "Je to signál určený celému svetu, teraz sa každá krajina musí zamyslieť, ako

bude realizovať záväzky z dohody," upozornil.

Šéfka Medzinárodného menového fondu **Christine Lagardová** dnes uvítala dohodu dosiahnutú v Paríži ako "zásadný krok vpred" pre riešenie globálnych zmien klímy v 21. storočí. Zdôraznila, že vlády sveta teraz musia prejsť od slov k činom, najmä prostredníctvom realizácie politik, ktoré prinesú pokrok v plnení stanovených cieľov, najmä v oblasti zníženia objemu emisií skleníkových plynov. Za kľúčové označila stanoviť cenu za uhlík, ktorý je súčasťou skleníkových plynov. Zdôraznila, že tak treba urobiť čo najskôr.

Podľa konečnej verzie parížskej dohody majú jednotlivé krajiny predostrieť svoje národné ciele v oblasti znižovania skleníkových plynov. Ich plnenie sa bude pravidelne vyhodnocovať. Dohoda ráta s tým, že rozvinuté krajiny pomôžu rozvíjajúcim sa. V pôvodnom návrhu bola zmienka, že po roku 2020 má ísť o pomoc v objeme 100 miliárd dolárov ročne. V schválenom návrhu dohody sa táto suma uvádza ako dolná hranica ročného objemu finančnej pomoci.

Väčšina odborníkov, ktorí sa dnes po prijatí dokumentu vyjadrovali pre médiá, upozornila na dôležitosť faktu, že dohoda z Paríža je globálna a všetky štáty sa zhodli na naliehavosti situácie súvisiacej s klimatickými zmenami. Oceňujú aj prácu klimatológov, ktorí dokázali mobilizovať delegátov COP21 a poukázať na riziká, aké pre ľudstvo znamenajú zmeny klímy, a naliehavosť ich riešenia. Poukazujú aj na to, že dohoda z Paríža dáva mimovládny organizáciám nástroj, ktorým môžu účinnejšie vyvíjať tlak na národné vlády.